

Α βησσανιακή οίκογένεια

ΣΚΙΤΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΚΗΝ ΖΩΗΝ

•••

Ε ΙΝΕ ἀπορίας ἄξιον πῶς συνειθίζει κανεὶς καὶ ἀφομοιοῦται
βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον μὲ τὸ περιβάλλον. Ἐνθυμοῦμαι
κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἐδῶ ἐγκαταστάσεώς μου πόσον τὰ
ἀλλόκοτα ἥθη καὶ ἔθιμα μοῦ ἐπείραζαν τὰ νεῦρα καὶ μὲ ἔκαμναν
νὰ χάνω τὴν αἰσθησιν τῆς πραγματικότητος. Τώρα τὰ συνείθισα,
τὰ εὑρίσκω φυσικὰ καὶ δὲν μοῦ προξενοῦν καμπίαν ἐντύπωσιν.
Προχθὲς λ. χ. δαιμονιώδη κτυπήματα τῆς καμπάνας τοῦ γειτο-
νικοῦ μου ναοῦ ἥκουσθησαν ἐν μέσῳ τῆς ἀπογευματιανῆς ἡσυ-
χίας. Μοῦ ἔξέσχισαν τὴν ἀκοήν, εἶνε ἀλήθεια. Ἀλλὰ δὲν μὲ
ἀνησύχησαν οὕτε μὲ ἐτάραξαν διόλου. Ἐν τούτοις, ὅταν κατὰ
πρώτην φορὰν ἥκουσα παρόμοιον ἔξωφρενικὸν καμπάνισμα, ἔξηλ-
θον ἔντρομος νὰ μάθω τί συμβαίνει. Μήπως ἄρα γε ἀπέθανε καμ-
μία μελαφή ἐπισημάτης τοῦ τόπου; Μήπως ἔξερράγη καταστρε-
πτική τις πυρκαϊά ἀπειλοῦσα νὰ ἀποτεφρώσῃ τὴν πόλιν; "Η μή-
πως ἐνέσκηψεν αἰφνιδίως ἀγέλη λεόντων ἢ ἄλλων θηρίων ἀγρίων,
καὶ οἱ ἀνθρώποι περίτρομοι ἔσπευσαν νὰ «κρούσουν — κυριολεκτι-
κῶς — τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου», σπως λέγουν συχνὰ οἱ φίλοι
ἀθηναῖοι δημοσιογράφοι, ὅταν θέλουν νὰ καμπανίσουν κᾶποιαν
ἐπειγούσαν ἀνάγκην εἰς τὰ κλειστὰ ὕτα τῶν ἀρχόντων; Τίποτε
ἀπό ὅλα αὐτά. Ἐπρόκειτο ἀπλούστατα περὶ συνήθους κωδωνο-

κρουσίας, εἰς τὴν δποίαν καταφεύγει αὐτοδικαίως ὁ πρῶτος ἀλή-
της ζητιάνος, δσάκις θέλῃ νὰ ἐκλιπαρήσῃ τὸ ἔλεος τῆς κοινωνίας
καὶ ιδίως τῆς κυβερνήσεως, ἢ δποία ὀφεῖλε νὰ τρέξῃ εἰς βοήθειαν
τοῦ κουρελῆ ἐπαίτου! Ἡ συνήθεια αὕτη εἶναι καθιερωμένη, ἔχει
δὲ τὴν προέλευσίν της, δπως μοῦ διηγεῖτο γέρων ἀδυσσινὸς πολύ-
πειρος, ἀπὸ τὴν ἔξης αἰτίαν.

Εἰς τὴν βόρειον ἐπαρχίαν Gondar κᾶποιος φιλάργυρος καὶ
ἀσπλαγχνος ἀδησσυ-
νὸς παρέλειπε νὰ διδῃ
εἰς τὸν ἵππον του τὴν
ἀναγκαίαν τροφήν, ἀν
καὶ τὸ ταλαιπωρον
ζῷον παρεῖχε τόσας
ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν
ἀχάριστον αἰθέντην
του. Ὁ ἵππος εἶχε κα-
ταντήσει σκελετός ἐκ
τῆς ἀστιάς, εἰσδύσας
δὲ καποτε εἰς τὸν πε-
ριβολὸν γειτονικῆς ἐκ-
κλησίας, δπου τὸν εἴλ-
κυσεν ἢ θέα πενιχρῶν
θάμνων, ἐδάγκασε με-
ταξὺ αὐτῶν καὶ τὸ
ἄκρον τοῦ κατὰ γῆς
κρεμαμένου σχοινίου
τοῦ κώδωνος ἐκ παρε-
ηγγήσεως, δι τι ἐμάσσα
τὸ χόρτον! Τὸ σχοι-
νίον, ἀσπαῖρον εἰς τοὺς
ὅδόντας τοῦ πεινα-
λέου ζῷου, ἐκίνει τὴν
γλωσσίθα τῆς καμπά-
νας εἰς πένθιμον κωδω-
νοκρουσίαν, ἀσυνήθη
κατὰ τὴν ὥραν ἐκεί-
νην. Σπεύσαντες οἱ γει-

(Τύπος τῶν εὐειδῶν Ἀβησσουνίδων
τῆς ἐπαρχίας Gonraghé)

τονες εἰδον τὸ θλιβερὸν θέαμα καὶ ἐπίστειαν δι τὸ λιμῷττον ζῷον
ἐκάλει εἰς βοήθειαν. Τὸ πρᾶγμα περιῆλθεν εἰς γγῶσιν τοῦ "Ανα-
κτος, δστις, χωρὶς πολλὴν χρονοτριβήν, συγκινηθεὶς ἀπὸ τὴν πρω-
τότυπον αὐτὴν διαμαρτυρίαν τοῦ τετραπόδου, διέταξεν δ μὲν ἵππος
νὰ καταυλισθῇ καὶ τρέψεται πολυτελῶς εἰς τοὺς βασιλικοὺς σταύ-
λους, δπως τὸ πάλαι ἡ ιερὰ δνος τῶν Ἀθηνῶν, δ δὲ ἀνηλεής
αὐτήντης του νὰ ὑποστῇ τὴν ποινὴν τοῦ στιγματισμοῦ!

Τὸ ξθιμὸν αὐτό, καθιερωθὲν ἔκτοτε, ἔξηγει τὴν καταπληκτικὴν
κυκλοφορίαν τῶν ἐπαιτῶν. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ, ἀν εἰπη τις δι

τὸ γῆμισυ τοῦ πληθυσμοῦ ἀποζῆ ὅταν τῆς ἐπαιτείας, γῆς κατέστη
ἀληθινὴ μάστιξ τῆς χώρας. Εἰς τοῦτο συντελεῖ καὶ τὸ ἄγαν φιλό-
ξενον καὶ φιλάνθρωπον τῶν Ἀργείων. Ὁ δόσις πόρος θὰ εῦρῃ πάν-
τοτε τροφὴν καὶ ὑπνον. Τὴν φιλοξενίαν δὲ ταύτην ἐκμεταλλεύον-
ται οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπαῖται, ἐκστρατεύοντες ἀπὸ πόλεων εἰς
πόλιν καὶ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον ἵνα ἀποζῶσιν εἰς βάρος τῶν ἄλλων.
πόλεων τούτων τοῖς ἀποζῶσιν εἰς βάρος τῶν ἄλλων. Τοῦτο τὸ πέμπτον ἐπαῖται

πόλιν και από χωρίους εἰς λαριστήν την αποκατάστασην της πόλεως.
Τὸ νόστιμον δὲ είνε ὅτι ὑπάρχουν δύο τάξεις ἐπαίτων: Ἐπαῖται
πεζοὶ και ἐπαῖται ἔφιπποι! οἱ δποτοὶ — οἱ ἀθεόφοβοι! — «καβάλλα
πᾶν γυρεύοντας, καβάλλα ζητιανεύουν», ἀλλὰ και καβάλλα ὑδρί-
ζουν ταπέμεσσα ὅποις φρονοῦνται νὰ τοὺς ἐλεγήσουν!

Καὶ αὐτοὶ μὲν κάμνουν ἐπέλασιν ἐν καιρῷ ημέρας τούλαχιστον.

Ἄβησσαν ὁ κυνηγός

‘Αλλ’ ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη τάξις, ἥτις ἀποτελεῖ εἶδος θρησκευ-
τικοῦ σωματείου, τοῦ δποίου τὰ μέλη καλοῦνται «Alibala». Οἱ
ἄνθρωποι αὐτοῖ, κοιμῶνται καθ’ ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὰς ἀθλίας
τρώγλας των, ἐξέρχονται δέ, ὡς αἱ νυκτερίδες, μόνον ὅταν νυκτώνῃ,
κατ’ ἀγέλας, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ περιτρέχουν ἀπὸ τὸ ἔν
εἰς τὸ ἄλλο ἀκρον τῆς πόλεως, σταματῶντες εἰς κάθε σπίτι, ἀπὸ
τὸ δποῖον πρόκειται νὰ ζητήσουν ἐλεγμοσύνην, ἀδοντες μὲ κραυ-
γὰς ἀνάρθρους, αἱ δποῖαι συνήθως δμοιάζουν μὲ ζώων μυκηθμούς
ἥ μὲ γόους στραγγαλιζομένων. Διὰ νὰ κινήσουν δὲ περισσότερον
τὸ ἔνδιαιφέρον καὶ τὰ ἐλένη τῶν ἀφυπνιζομένων, αὐτοσχεδιάζουν
φρικαλέα ἄσματα, ὅμοιους δῆθεν τῶν ἀνδραγαθημάτων τῶν ἔνοι-
κων, γνωστῶν ἥ ἀγνώστων — ἀδιάφορον. Ἔως οὐ δὲ ἀπέλθῃ ἥ μία

ἀγέλη, ἐνσκήπτει μετ' ὅλιγον ἄλλη, καὶ δὲ ἔξωφρενισμὸς αὐτὸς διαρκεῖ μέχρις οὗ δὲ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἀγγέλλων τὸ λυκαυγές. Εὔτυχῶς, ἥμεις οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, τὸ περιλαμβάνον τὴν ἀγορὰν καὶ ὅλα τὰ εὑρωπαϊκὰ καταστήματα, εἴμεθα ἀπηλλαγμένοι τῶν γυναικείων αὐτῶν αἰφνιδιασμῶν, διότι γύρῳ, εἰς κάθε πόλην, ὑπάρχουν τεταγμένοι γυναικοφύλακες ἀπαγορεύοντες ἀπὸ τῆς θης ἑσπερινῆς τὴν εῖσοδον καὶ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς κεντρικῆς πόλεως εἰς οἰονδήποτε, εἴτε ὑπουργός εἴτε ἐπαίτης εἶνε οὗτος. Ἀλλοίμονον θὲ εἰς τὸν παρακούοντα. Ὁ ἄγριος φρουρὸς

ἔχει δὲ διακαίωμα μὲ τὸ «ba Ménélik Ambak» ἦτοι «ἐν δικαιοστάτη τοῦ Μενελίκ», χωρὶς πολλήν διαδικασίαν, νὰ τὸν ἀποστείλῃ ἀναυλαεῖς τὰς αἰωνίους μονάδες.

Τὸ βέβαιον εἶνε δὲ δὸθρυβός καὶ τὸ πατριόντι ἐν γένει προστότεροι εἰς τὰς ἔξεις καὶ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν τῶν Ἀβηγησυνῶν. Οὕτω λ. χ. πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ τιτλοῦχοι ἢ οἱ κοινωνικῶς σημαίνοντες (!), ἀπὸ τοῦ πρώτου βαθμοφόρου μέχρι τοῦ τελευταίου ὑπαξιωματικοῦ, δσάκις ταξιδεύουν ἢ ἔξερχονται ἀπλῶς εἰς περί-

Ἐφιππος Ἄβησσυνος

πατον ἢ καὶ δταν ἀκόμα μεταβαίνουν ἀπὸ τῆς μιᾶς συνοικίας εἰς τὴν ἄλλην, συνοδεύονται ἀπὸ πλήθος οἰκετῶν καὶ δουλῶν, οἱ δποῖοι πάντοτε εἶνε ἔνοπλοι, καὶ ἄλλοι μὲν προπορεύονται, ἄλλοι ἀποτελοῦν τὴν ὁπισθοφυλακήν, καὶ ἄλλοι, οἱ φέροντες σπάθας ἢ καὶ ἀργυρᾶς εἴτε χρυσᾶς ἀσπίδας, συμβαδίζουν ἐκατέρωθεν τοῦ ἐφίππου αὐθέντου των, δστις λαμβάνει τοιούτον γαῦρον ὑφος, ὡς νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ κανένα νικηφόρον καὶ ἔνδοξον πόλεμον! Βλέπων τις ὑπουργὸν ἢ οἰονδήποτε ἐπίσημον Ἀβηγησυνὸν ἔξερχόμενον χάριν περιπάτου ἐν μέσῳ τόσης ἐνόπλου συνοδείας, νομίζει δὲ κάποιος στρατηγὸς δηγγεῖ τὸ σύνταγμά του εἰς καμπίαν ἐκστρατείαν. Οσάκις ἔξερχεται δὲ Ἀύτοκράτωρ ἢ διάδοχος, προηγούνται σάλπιγγες καὶ τύμπανα, τῆς δὲ Ἀύτοκρατείας αὐλοί. Ὁ Ἀύτοκράτωρ, διάδοχος καὶ δὲ Μητροπολίτης, κατὰ τὰς τοικύτας πολυανθρώπους

ἐπιδεικτικάς ἐξόδους των, κρατοῦσιν ἐρυθρᾶς μεταξωτάς ὄμβρέλ-
λας ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον καὶ εἰς ἔνδειξιν ὑπεροχῆς ἀπὸ
τοὺς δλλους θυγτούς.

Καὶ μία περίεργος λεπτομέρεια. Οἱ ἀδησσυνοὶ βαθμοῦχοι, ἀντὶ^{νὰ}
φέρουν τὰ χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ γαλόνια των ἐπὶ τῶν χειρίδων,
τὰ ἐφαρμόζουν ἐπὶ τῶν σθέρκων τῶν γηιόνων, τοὺς δποίους
ἴππεύουν!

Αὐτὰ τὰ ὅλιγα ἐφέτος, φίλτατε κύριε Σκόκε, ἐπιψυλασσόμενος
διὰ περισσότερα εἰς τὸ προσεχές ἔτος.

('Ev Addis Abeba, 1913)

ΑΛΕΞ. ΣΑΡΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΡΧΙΚΟ-ΜΥΤΑΤΖΗΣ

(Συμπαθητική ἀνάμνησις τοῦ ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου)